

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-136(5)/08

Warszawa, 27 sierpnia 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy:

- **o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 629).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

STANOWISKO RZĄDU

w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 629).

I Cel projektowanej regulacji.

Celem projektowanej nowelizacji jest dostosowanie unormowań Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dotyczących stosunków między rodzicami i dziećmi do zmienionego, społecznego i prawnego kontekstu stosowania przepisów kodeksowych.

II Zakres projektowanej regulacji.

Zakresem projektowanej nowelizacji zostały objęte przepisy odnoszące się do pochodzenia dziecka, władzy rodzicielskiej, kontaktów rodziców i dzieci, stosunków alimentacyjnych między rodzicami i dziećmi, zastępczej pieczy nad dzieckiem, stosunków majątkowych między małżonkami. Projekt zawiera ponadto propozycje zmian przepisów K.r.o., K.c. i K.p.c., które polegają na uzupełnieniu lub jurydycznej korekcie unormowań przyjętych w ramach poprzednich nowelizacji, a mianowicie – z 1998 r. w sprawie małżeństwa konkordatowego (art. 8 § 3 K.r.o.) i z 2004 r. w kwestii majątkowych stosunków małżeńskich (art. 52 K.r.o.), albo mają na celu niezbędne dostosowanie obowiązujących przepisów do poprzednich nowelizacji K.c. albo K.p.c. (art. 680¹ K.c. oraz art. 17 pkt 4, art. 451 i 452 K.p.c.).

III Ocena projektu.

Na wstępie należy zauważyć, że projekt ten stanowi powielenie tekstu projektu rządowego wniesionego do Sejmu V kadencji (druk nr 1166), który został przygotowany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego. Prace parlamentarne nad projektem rządowym nie zostały zakończone ze względu na skrócenie kadencji Sejmu.

Projekt zawiera rozwiązania, które co do zasady zasługują na poparcie. Stanowią one dorobek wieloletniej pracy Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego. W kontekście zmian społecznych i gospodarczych, jakie zaszły w ciągu ostatnich 15 lat, konieczne staje się dostosowanie unormowań kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, a zwłaszcza przepisów regulujących stosunki między rodzicami i dziećmi, do nowej rzeczywistości. Dlatego też nowoczesne rozwiązania prawne zawarte w projekcie (np. uregulowanie powództwa o ustalenie i zaprzeczenie macierzyństwa, instytucja uznania ojcostwa dostosowana do aktualnego poziomu rozwoju nauki, modyfikacje zawarte w regulacji dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, rozbudowane przepisy dotyczące kontaktów z dzieckiem) są ze wszech miar potrzebne i zasługują na aprobatę.

Niemniej jednak przedłożony projekt ustawy stał się częściowo nieaktualny.

Projekt nie uwzględnia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 lipca 2007 r. (sygn. akt Sk 61/06), w którym stwierdzono niezgodność art. 76 kro z Konstytucją, oraz wniosków płynących z uzasadnienia tegoż wyroku. W szczególności w projektowanym art. 76 kro powtarza się zakwestionowaną przez Trybunał Konstytucyjny zasadę niedopuszczalności uznania ojcostwa po śmierci dziecka.

Niecelowa jest propozycja zmiany art. 52 kro, gdyż zmiana ta została uchwalona w Sejmie poprzedniej kadencji i weszła w życie z dniem 20 stycznia 2008 r. Obowiązujący art. 52 kro ma taką samą treść jak ta, którą przewiduje poselski projekt ustawy.

W tym miejscu wypada podkreślić, że w dniu 15 lipca 2008 r. Rząd przyjął projekt ustawy *o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw*, zawierający rozwiązania w dużej części zbieżne z przedstawionym poselskim projektem ustawy, jednak w kilku miejscach istotnie odbiegające od opiniowanego projektu.

Elementem istotnie różnicującym oba projekty jest wprowadzenie w rządowej wersji możliwości subsydiarnego finansowania wynagrodzenia opiekuna ze środków publicznych w sytuacji, gdy podopieczny nie ma majątku ani odpowiednich dochodów. Planuje się także objęcie zwolnieniem podatkowym wynagrodzeń

opiekunów. W projekcie rządowym zawarto unormowanie rozciągające wyłączną kognicję sądu opiekuńczego do przyjmowania oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa wszystkich osób, które nie mają pełnej zdolności do czynności prawnych. Rozciągnięto stosowanie norm ochronnych z art. 64 i 65 kro na osoby uprawnione do zaprzeczenia macierzyństwa oraz na dziecko uprawnione do zaprzeczenia ojcostwa męża matki (art. 70). Kolejne zmiany dotyczą przepisów intertemporalnych i przepisów wprowadzających zmiany do ustawy o aktach stanu cywilnego. Nadto projekt ten zawiera szereg innych poprawek o charakterze legislacyjnym i korekt redakcyjnych.

Rząd pracuje także nad nową koncepcją pieczy zastępczej nad dzieckiem i z tych przyczyn poselskiego projektu w tej części nie można zaaprobować.

IV Podsumowanie.

Z powyższych względów Rząd opowiada się za wstrzymaniem prac sejmowych nad opiniowanym projektem poselskim do czasu przedstawienia projektu rządowego, a następnie łączne rozpatrzenie przez Sejm obu projektów. Projekt rządowy zostanie przekazany do Sejmu w III kwartale 2008 r.